

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
เรื่อง กระบวนการการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง
ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

คำนำ

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม กำหนดเป้าหมายให้มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตามการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง สุจริตของบุคลากรใช้ดุลยพินิจโดยสุจริตภายใต้กรอบธรรมาภิบาลและการกำกับกิจการที่ดีอย่างแท้จริง โดย ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี เพื่อ นำไปสู่การสร้างมาตรการในการป้องกันการทุจริตเชิงรุกตามแผนปฏิรูปประเทศ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่องกระบวนการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ โดยเป็นการวิเคราะห์หาสาเหตุหรือปัจจัยของความเสี่ยง ที่ทำให้เกิดการทุจริตในการใช้รถยนต์ส่วนกลาง อันเกิดจากการใช้ประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากประโยชน์ของทางราชการ โดยจัดทำแนวทางและมาตรการเพื่อ เป็นการป้องกัน ลดปัจจัยความเสี่ยงในการทุจริต และทำให้กระบวนการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางมีความ รัดกุมยิ่งขึ้น ลดความเสี่ยงในการทุจริต โดยสามารถควบคุมความเสี่ยงของปัญหาให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ตาม มาตรฐานกรอบการควบคุมภายในแบบบูรณาการ

สำนักปลัดฯ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ	๑
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	
- หลักการและเหตุผล	๒
- การระบุความเสี่ยง	๓
- การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๔
- เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๕
- การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๗
- แผนบริหารความเสี่ยง	๘
ผนวก	

๑. บทนำ

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) กำหนดให้ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติถึงผู้บังคับบัญชาหรือตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อนำไปสู่การสร้างมาตรการในการป้องกันการทุจริตเชิงรุก

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และจัดลำดับ โดยพิจารณาโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร เมื่อหน่วยงานดำเนินการภายใต้การตัดสินใจการใช้งบประมาณและการกำหนดเวลาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาอันเนื่องมาจากความไม่แน่นอน ข้อจำกัดทางด้านเทคนิคที่เผชิญ และความจำกัดของทรัพยากร ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่างๆ ที่จะเกิดจนนำไปสู่ความเสียหายภายในหน่วยงาน

การประเมินความเสี่ยงประกอบด้วยขั้นตอน ระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) วิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) และบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เพื่อเตรียมรับมือภัยที่องค์กรต้องเผชิญในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง (Accident) และลดมูลเหตุของโอกาสที่จะให้เกิดความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุด

การทุจริตโดยทั่วไปนั้นสามารถนิยามการทุจริตไว้เป็น ๓ ลักษณะ ได้แก่

- ๑) การมองที่พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นหลัก (Public - office centred)
- ๒) การมองที่ระบบตลาด (Market - centred) โดยมองปัจจัยการเกิดการทุจริตควบคู่กับหลักการทางเศรษฐศาสตร์ (ระบบอุปสงค์และอุปทาน)
- ๓) การมองที่ผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก (Public - interest centred)

อย่างไรก็ตามความหมายของการทุจริตถูกนิยามและตีความไว้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของเวลาและสถานที่ รวมถึงกฎระเบียบในสังคมโดยตัวอย่างของการกระทำการทุจริตประเภทต่างๆ เช่น การติดสินบน (Bribery) การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ (Exchange of Favor) การเกื้อกูลญาติมิตร (Nepotism) การแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม (Judicial Fraud) การปลอมแปลงบัญชี (Accounting Fraud) และการมีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ และประเมิน ปัจจัยต่างๆ จากสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น โดยประเมินจากโอกาสที่เกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) เพื่อค้นหาความเสี่ยงการทุจริต และลดโอกาสการเกิดการทุจริต และลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำการทุจริตให้มากที่สุดเมื่อมีการทุจริตเกิดขึ้น

๑.๑ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑) เพื่อให้สำนักงานฯ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง

๒) เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนในการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางของสำนักงานฯ

๓) เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตเชิงรุก และเป็นแนวทางในการประเมินความเสี่ยงในด้านอื่นๆของสำนักงานฯ ต่อไป

๑.๒ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑.๒.๑ หลักของการควบคุมภายในองค์กร(Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (The Committee of Sponsoring Organization of Trade Way Commission) ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

- ๑) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
- ๒) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- ๓) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
- ๔) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
- ๕) กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

๑.๒.๒ สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบ ดังนี้

- ๑) แรงจูงใจ (Pressure/Incentive)
- ๒) โอกาส (Opportunity)
- ๓) การหาเหตุผลเพื่อสนับสนุนการกระทำ (Rationalisation)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO 2013 องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และใช้การพยากรณ์ (Forecasting) ประเมินการสิ่งที่จะเกิดขึ้น และดำเนินการป้องกันโดยประเมินจากปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ประกอบด้วย ๑) แรงจูงใจ Pressure/Incentive ๒) โอกาส (Opportunity) และ ๓) การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ (Rationalisation)

๑.๓ นิยามศัพท์

- ๑) สำนักงานฯ หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
- ๒) ผู้มีสิทธิขอใช้รถ หมายความว่า ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
- ๓) บุคลากร หมายความว่า ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
- ๔) พนักงานขับรถ หมายความว่า พนักงานจ้างปฏิบัติหน้าที่ขับรถสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒.๑ หลักการและเหตุผล

๒.๑.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยปราศจากการทุจริตหรือเกิดการทุจริตน้อยที่สุด โดยในความเป็นจริงแล้วแม้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีมาตรการในการควบคุมการปฏิบัติปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการอบรม ปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ข้าราชการ แต่การปฏิบัติงานอาจเกิดความผิดพลาดโดยไม่เจตนา หรืออาจเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น หากมีการประเมินสถานการณ์ล่วงหน้าจะสามารถช่วยลดข้อผิดพลาด รวมทั้งลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ได้เลือกพิจารณาความเสี่ยง ในด้านที่ ๒ ความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) กำหนด โดยคัดเลือกกระบวนการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวมีความสำคัญในการปฏิบัติราชการเพราะกระบวนการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางเป็นไปเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ ให้สามารถดำเนินการในพื้นที่นอกที่ตั้งของหน่วย เป็นส่วนสนับสนุนที่มีความสำคัญในการทำให้ภารกิจของสำนักงานฯประสบความสำเร็จ เป็นผลให้การปฏิบัติงานด้านความมั่นคงขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีประสิทธิภาพตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๒.๑.๒ กระบวนการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง

๑) การขอใช้รถส่วนกลาง ให้ดำเนินการเสนอบันทึกข้อความต่อผู้บังคับบัญชาโดยลงรายการและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้

๒) การขอใช้รถส่วนกลางไปราชการนอกเขตจังหวัด ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของสำนักงานฯ เป็นผู้ขออนุญาตโดยความเห็นชอบของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๓) เมื่อพนักงานขับรถยนต์ได้รับคำขอการใช้รถยนต์ส่วนกลาง ให้ทำการจัดสรรการใช้โดยมอบหมายบันทึกการส่งใช้รถส่วนกลางและให้นำบันทึกการส่งใช้รถส่วนกลางเป็นใบกำกับในการปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้งในขณะนำรถส่วนกลางออกปฏิบัติงาน

๔) ในการส่งใช้รถส่วนกลางให้พิจารณาจัดพนักงานขับรถเพื่อนำรถไปปฏิบัติหน้าที่โดยให้มีการหมุนเวียนกันไปตามลำดับและความเหมาะสม

ให้พนักงานขับรถยนต์รายงานการใช้รถส่วนกลางจากพร้อมเสนอปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่อผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยเดือนละครั้ง

๒.๒ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พิจารณากระบวนการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง ที่อาจพบความเสี่ยงต่อการทุจริต ดังนี้ ๑) การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย โดยพบความเสี่ยง คือ พนักงานขับรถอาจนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้กับรถยนต์ส่วนตัวหรือนำไปจำหน่าย ๒) พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว โดยพบความเสี่ยงคือ พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัวโดยส่วนราชการไม่ได้อนุญาต ๓) บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว โดยพบความเสี่ยงคือ บุคลากรของส่วนราชการแจ้งขอใช้รถยนต์ส่วนกลางในระบบเพื่อนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัวโดยอ้างเหตุผลว่าไปประสานงานราชการยังพื้นที่นอกที่ตั้งของหน่วย

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยงเรื่องกระบวนการการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย	✓	
พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัว		✓
บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัว		✓

Known factor: ปัญหา/เหตุการณ์ที่เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown factor: ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต

๒.๓ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Analysis)

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย	✓			
พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัว			✓	
บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัว			✓	

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายบุคคล ยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมตามที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจนไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

๒.๔ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ได้ร่วมการพิจารณากระบวนการที่มีความเสี่ยงการทุจริต โดยระบุความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวังใน ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
	๓ ๒ ๑	๓ ๒ ๑	
การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/ จำหน่าย	๑	๑	๑
พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ใน ภารกิจส่วนตัว	๒	๒	๔
บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการ ส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัว	๒	๒	๔

จากการวิเคราะห์เมทริกส์ระดับความเสี่ยงตามตารางที่ ๓ รายละเอียด ดังนี้

๑) ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

๑.๑ การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย ค่าระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังเท่ากับ ๑ เนื่องจากหน่วยงานได้นำคู่มือการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ มาใช้ในการปฏิบัติงาน

๑.๒ พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัว ค่าระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังเท่ากับ ๒ เนื่องจากพนักงานขับรถอาจมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการทุจริตได้

๑.๓ บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัว ค่าระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังเท่ากับ ๒ เนื่องจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีความเกี่ยวข้องในการใช้ระบบโดยตรง

๒) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

๒.๑ การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย ค่าระดับความรุนแรงของผลกระทบเท่ากับ ๑ เนื่องจากความเสียหาย ดังกล่าวสำนักงานฯ ได้วางระบบการตรวจสอบ และมีการรายงานการใช้รถส่วนกลางจากระบบอินทราเน็ตพร้อมเสนอปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการต่อเลขานุการกรมเป็นประจำทุกเดือน

๒.๒ พนักงาน...

๒.๒ พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว ค่าระดับความรุนแรงของผลกระทบเท่ากับ ๒ เนื่องจากพนักงานขับรถของสำนักงานฯ แม้จะไม่สามารถขอใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางได้ แต่ระหว่างปฏิบัติการกิจของสำนักงานฯ ยังพื้นที่นอกที่ตั้งของหน่วย พนักงานขับรถเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางโดยตรง เมื่อเกิดการทุจริตในความเสี่ยงฯ ดังกล่าว อาจเกิดผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน ทำให้ผลการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงของหน่วยงานไม่มีประสิทธิภาพภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๒.๓ บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว ค่าระดับความรุนแรงของผลกระทบเท่ากับ ๒ เนื่องจากบุคลากรของสำนักงานฯ มีความเกี่ยวข้องในการใช้ระบบโดยตรง เมื่อเกิดการทุจริตในความเสี่ยงฯ ดังกล่าว อาจเกิดผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน ทำให้ผลการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงของหน่วยงาน ไม่มีประสิทธิภาพตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย		✓
พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว	✓	
บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว	✓	

- กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงสุดของการเฝ้าระวังความเสี่ยงของการทุจริตที่ต้องดำเนินการป้องกันค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงของการทุจริต ค่าอยู่ในระดับ ๑

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process)	ผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)
การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย		✓
พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว	✓	
บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว	✓	

จากการวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard ตามตารางที่ ๓.๒ รายละเอียด ดังนี้

๑. การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เนื่องจากหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่างๆ โดยตรง เมื่อเกิดการทุจริตในความเสี่ยงฯ ดังกล่าวจะเกิดผลกระทบต่อบุคลากรทั้งภายนอก/ในของหน่วยงาน

๒. พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) เนื่องจากหากเกิดการทุจริตในความเสี่ยงฯ ดังกล่าว จะเกิดผลกระทบต่อหน่วยงานในกระบวนการภายในต่างๆ ทั้งทำให้การทำงานไม่เป็นไปตามกำหนด และสิ้นเปลืองงบประมาณ ทำให้ผลการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงของหน่วยงาน ไม่มีประสิทธิภาพตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๓. บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) เนื่องจากหากเกิดการทุจริตในความเสี่ยงฯ ดังกล่าว จะเกิดผลกระทบต่อหน่วยงานในกระบวนการภายในต่างๆ ทั้งทำให้การทำงานไม่เป็นไปตามกำหนด ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงของหน่วยงาน ไม่มีประสิทธิภาพตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๒.๕ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ตารางที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การลักลอบนำ น้ำมันรถยนต์ ราชการส่วนกลาง ไปใช้/จำหน่าย	ดี	✓		
พนักงานขับรถอาจ นำรถยนต์ราชการ ส่วนกลางไปใช้ใน ภารกิจส่วนตัว	พอใช้		✓	
บุคลากร ในส่วน ราชการอาจนำ รถยนต์ราชการ ส่วนกลางไปใช้ใน ภารกิจส่วนตัว			✓	
-	อ่อน			

โดยเกณฑ์คุณภาพจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ (จำเป็น x รุนแรง) ดังนี้ ระดับ (๑ – ๓ คะแนน) /ระดับพอใช้ (๔ – ๖ คะแนน) /ระดับอ่อน (๗ – ๙ คะแนน) เมื่อนำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต พบว่า

๑. การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย มีคุณภาพการจัดการในระดับดีค่าความเสี่ยงต่ำ องค์กรสามารถจัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่เกิดผลกระทบรุนแรงต่อองค์กร

๒. พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว มีคุณภาพการจัดการในระดับพอใช้ ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง องค์กรสามารถจัดการได้บางส่วน ส่งผลกระทบต่อองค์กรต้องมีมาตรการในการควบคุม

๓. บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว มีคุณภาพการจัดการในระดับพอใช้ ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง องค์กรสามารถจัดการได้บางส่วน ส่งผลกระทบต่อองค์กรต้องมีมาตรการในการควบคุม

๒.๖ แผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เรื่อง กระบวนการการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

รูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้/จำหน่าย โดยพบความเสี่ยงคือ พนักงานขับรถอาจนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้กับรถยนต์ส่วนตัวหรือจำหน่าย	๑. องค์กรบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษได้จัดทำมาตรการตรวจสอบการใช้น้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยตรวจสอบจากเลขไมล์รถยนต์ และหลักฐานการใช้บัตรเติมน้ำมันรถยนต์ของรถยนต์ราชการส่วนกลางคันนั้นๆ ว่ามีความสอดคล้องกัน และมีประวัติการใช้น้ำมันที่สมเหตุสมผล ๒. ให้หัวหน้าส่วนราชการกำชับบุคลากรในสังกัดให้ปฏิบัติตามคู่มือการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางของสำนักงานฯ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ๓. ให้เจ้าหน้าที่จัดทำมาตรการในการเบิกกุญแจรถยนต์ราชการส่วนกลางในเวลานอกราชการหรือวันหยุดราชการ โดยให้พนักงานขับรถนำไปอนุญาตการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางมอบให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของสำนักงานฯ ซึ่งรับผิดชอบรักษาความปลอดภัยในขณะนั้นแล้วแจ้งหัวหน้าส่วนราชการทราบ ๔. จัดเวรรักษาการณ์ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของสำนักงานฯ ให้สอดส่องดูแลรถยนต์ราชการส่วนกลาง ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

รูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
	๕. ให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงระเบียบการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางของสำนักงานฯ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งแจ้งเวียนให้บุคลากรของสำนักงานฯ ทราบและนำไปปฏิบัติ ๖. กำชับบุคลากรของสำนักงานฯ ว่าหากพบการกระทำผิดระเบียบการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางจะมีการดำเนินการทางวินัยและกฎหมายอย่างเคร่งครัด และแจ้งเวียนให้ทุกส่วนราชการ ทราบ
พนักงานขับรถอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัว โดยพบความเสี่ยงคือเจ้าหน้าที่อาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัวโดยส่วนราชการไม่ได้อนุญาต	๑. ให้บุคลากรของสำนักงานฯ ที่ขอใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางแนบหลักฐานประกอบการขออนุญาตใช้รถยนต์ เช่น หนังสือเชิญประชุม หนังสือมอบหมายจากส่วนงานให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกที่ตั้งของหน่วยโดยจัดทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แล้วบันทึกเข้าไปในระบบการขออนุญาตใช้รถยนต์ของระบบสารสนเทศฐานข้อมูลกลางของสำนักงานฯ ในกรณีที่ไม่สามารถใช้ระบบสารสนเทศฐานข้อมูลกลางของสำนักงานฯ ได้ ให้แนบสำเนาหลักฐานประกอบการขออนุญาตใช้รถยนต์มาพร้อมกับแบบขออนุญาตใช้รถยนต์กำหนดรถยนต์ และให้หมวดรถยนต์จัดเก็บเป็นหลักฐาน ๒. ในกรณีที่ไม่สามารถหาที่จอดรถยนต์ราชการส่วนกลางเพื่อรอรับบุคลากรของสำนักงานฯ ขณะปฏิบัติภารกิจนอกที่ตั้งได้ ให้พนักงานขับรถนำรถยนต์ราชการส่วนกลางกลับมาจอดยังสำนักงานฯ เมื่อบุคลากรปฏิบัติภารกิจนอกที่ตั้งแล้วเสร็จให้พนักงานขับรถดังกล่าว นำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปรับบุคลากรกลับมายังสำนักงานฯ ๓. จัดที่จอดรถยนต์ราชการส่วนกลางไว้ที่สำนักงานฯ และให้รถยนต์ทุกคันเมื่อเสร็จสิ้นการใช้งานจะต้องจอดยังที่จอดรถยนต์ที่สำนักงานฯ จัดไว้ให้ ยกเว้นในกรณีที่รถยนต์ราชการส่วนกลางดังกล่าวอยู่ระหว่างภารกิจทางราชการซึ่งมีเหตุให้ต้องจอดรถยนต์นอกสถานที่ ๔. ให้แต่ละกอง จัดทำทะเบียนการขออนุญาตใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง เพื่อรายงานผู้อำนวยการกอง/ข้าราชการที่ได้รับมอบหมายให้รักษาการรับทราบพร้อมลงลายมือชื่อกำกับไว้ และเก็บรวบรวมเป็นหลักฐานยังกอง ดังกล่าว

รูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
บุคลากร ในส่วนราชการอาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว โดยพบความเสี่ยงคือ บุคลากรของส่วนราชการอาจแจ้งขอใช้รถยนต์ส่วนกลางในระบบเพื่อนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ในการกิจส่วนตัว โดยอ้างเหตุผลว่าไปประสานงานราชการยังพื้นที่นอกที่ตั้งของหน่วย	๑. ให้บุคลากรของสำนักงานฯ ที่ขอใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางแนบหลักฐานประกอบการขออนุญาตใช้รถยนต์ เช่น หนังสือเชิญประชุม หนังสือมอบหมายจากส่วนงานให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกที่ตั้งของหน่วย โดยจัดทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แล้วบันทึกเข้าไปในระบบการขออนุญาตใช้รถยนต์ของระบบสารสนเทศฐานข้อมูลกลางของสำนักงานฯ ในกรณีที่ไม่สามารถใช้ระบบสารสนเทศฐานข้อมูลกลางของสำนักงานฯ ได้ ให้แนบสำเนาหลักฐานประกอบการขออนุญาตใช้รถยนต์มาพร้อมกับแบบขออนุญาตใช้รถยนต์แก้หมวดรถยนต์ และให้หมวดรถยนต์จัดเก็บเป็นหลักฐาน ๒. ผู้บริหารประกาศเจตนารมณ์ว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมสุจริตไม่สนับสนุนให้มีการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้นอกเหนือจากภารกิจของทางราชการเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรของสำนักงานฯ ๓. ให้แต่ละส่วนราชการ จัดทำทะเบียนการขออนุญาตใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง เพื่อรายงานผู้อำนวยการกอง/ข้าราชการที่ได้รับมอบหมายให้รักษาการรับทราบพร้อมลงลายมือชื่อกำกับไว้ และเก็บรวบรวมเป็นหลักฐานยังกองดังกล่าว